

מוגנות והמסתעף 6 - גברים בסמינרים הבהרות חשובות

בגלל שקיבלתי הרבה תגובות לניוזלטר הקודם, אני מרגיש צורך להבהיר כמה נקודות חשובות.

א) כמו כל ניוזלטר שאני כותב, אין הכוונה להוות סוג של תחליף לדעת תורה, חס ושלום. יש מן החברים לרשימה שהביאו לתשומת לבי את העובדה שהיו מנהלי סמינרים גברים שקיבלו הוראה מפורשת מטעם גדולי ישראל לשרת במשרה הזו. ברור שעל כל אחד לציית להוראות של דעת תורה, לדאוג לכך להתייעץ עם דעת תורה, ולפעול על פיה.

מה שהתכוונתי, בסך הכול, זה לשתף את הציבור ברושם שלי על פי המידע שיש לי בנושא הזה, והוא שבמידה ויש התערבות גברית מרובה בסמינר זה צריך להוות נקודה לא לטובת שליחת הבת לאותו סמינר.

האם זה אמור להיות השיקול המכריע הבלעדי? ברור שלא. והאם זה אומר שזה כך גם אם היתה הוראה מפורשת מטעם גדו"י שהגבר הוא ישרת במשרה ההיא? ברור שלא. רק מה? באופן כללי, על פי המידע הידוע בנושא הזה, קיים שיקול כזה שהתערבות גברית מעבר למידה מסוימת מעלה את רמת הסיכון שדברים לא ראויים יקרו. האם זה אומר שבוודאי יקרו דברים לא ראויים? ברור שלא. האם זה אומר שבמצב שגם ההנהלה וגם הצוות כולן נשים שבוודאי לא יקרו דברים לא ראויים? גם ברור שלא. רק שעל פי המידע הידוע לנו בתחום הזה, באופן כללי, התערבות גברית מעבר למידה מסוימת מעלה את רמת הסיכון וחייבים להיות מודעים לכך, ולא לעשות כאילו שהסיכון הזה לא קיים.

בהקשר הזה, אני חושב שזה כן נכון, במידה וקיימת התערבות גברית מרובה בסמינר ו/או המקום נשלט ומנוהל ביום-יומי על ידי גבר או גברים, שכל אחד ישתדל כמיטב יכולתו לברר מה בדיוק הייתה ההוראה של גדו"י והאם היא תקפה גם היום. לדעתי, אם תהיה תגובה מסוג של "אסור אפילו לשאול שאלות כאלה! הרי חוק חקקו, גזרה גזרו, ואין לכם רשות להרהר אחריה!", זה היה אומר "דרשני". לדעתי, זכותו וחובתו של כל אחד ואחד לברר מי הוא בדיוק "בעל השמועה" ומה היא בדיוק ה"שמועה" שנאמרה, על כל פרטיה ותנאיה.

ב) קיבלתי רושם שהיו שהבינו ששיקול-העל הוא אם ההנהלה היא גברית או נשית. זה ממש לא נכון ואני מתנצל אם בטעות גרמתי להבנה מוטעית זו. בקשר לנושא

המוגנות, שיקול-העל הוא האם יש למוסד כללים של מוגנות מספיקים המיושמים בפועל. משכך, אם יש מוסד אחד מנוהל על ידי גברים שיש לו כללי מוגנות מספיקים המיושמים בפועל, ומוסד אחר מנוהל על ידי נשים בלבד אבל אין לו כללים בכלל או שהם רופפים, הרי שהמוסד הראשון עדיף בהרבה על פני המוסד השני.

ג) יש ששאלו, מה זה בעצם אומר "כללי מוגנות". ובכן, לדעת על נכון את התשובה לשאלת השאלות הזו, אני מאוד ממליץ לרכוש את הספר שלי, "תצילני מפגע רע", ולקרוא אותו בעיון מכריכה לכריכה. אבל כאן אגיד בקצרה ש"כללי מוגנות" הם כללים המיועדים למזער, עד כמה שניתן, את האפשרות שיקרו דברים לא ראויים. כללים המיועדים לגרום לכך, עד כמה שניתן, שהתלמידים לא ייפגעו.

איך זה נראה למעשה? כאמור, אני לא יכול למסור קורס שלם על כללי מוגנות בשורות המעטות האלה, אבל כן אתן כמה דוגמאות בצורה של שאלות שכל מוסד אמור להתמודד איתן, להחליט על מדיניות ברורה בקשר לשאלות האלה, ואחרי קבלת ההחלטות בקשר למדיניות לנסח את המדיניות לכללים מאוד ברורים. הכללים האלה שמבטאים ומגשימים את המדיניות צריכים להיות כתובים בצורה ברורה. תקנון לכל דבר ועניין. וכל אנשי צוות בית הספר צריכים להיות מודעים לכללים האלה. בנוסף, וזה לא פחות חשוב, צריך להיות מדיניות ברורה וכללים ברורים בקשר לתגובת המוסד להפרות של כללי המוגנות.

בקיצור: מידיניות ופרוטוקולים.

אז הנה כמה דוגמאות של שאלות שכל מוסד שמשרת ילדים, בחורים ונערות צריך להתמודד איתן ולהגיע לידי ניסוח של מידיניות ברורה וכללים ברורים.

האם זה בסדר או לא בסדר שגבר ישמש כיועץ עבור תלמידה בצורה של אחד מול אחד?

אם כן, האם הוא צריך להקפיד שהדלת לא תהיה סגורה? או שהייעוץ יינתן רק במקום שאחרים יכולים לראות?

האם זה בסדר שתלמידה תגיע לביתו של הרב להתייעץ איתו? או להתארח אצלו לסעודת שבת?

האם זה בסדר שגבר יהיה הראשון שיגיע לבית הספר לפני כל איש צוות אחר? או שתמיד חייב להיות נשים מהצוות לפני שהגברים יגיעו?

האם זה בסדר אם מורה שהיא אישה תתן חיבוק לתלמידה במקרים מסוימים? או

האם חייב להיות גבול מאוד ברור שזה לא יכול לקרות בשום פנים ואופן?

במידה ומתפתח קשר עמוק בין מורה (אישה) ותלמידה, האם המורה צריכה לדווח על כך לגורם כל שהו בהנהלה שיעקוב אחרי טיב וצורת הקשר? או האם ניתן להשאיר עניין כזה לשיקול דעתה של כל מורה ומורה?

השאלות האלה מהוות רק מדגם קטן של מכלול הנושאים שעל המוסד לדון בהם ולבוא לידי ניסוח ברור של כללים בכדי לדעת שאכן בוצעה השתדלות נכונה ומספקת כדי לשמור על מוגנותם של התלמידים/תלמידות.

ד) יודגש בכל לשון של הדגשה כי מטרת כללי מוגנות אינה לייצר סוג של מכונה סטרילית לעיבוד והפקת "מוצר נקי מכל סיג". מוסד המשרת ילדים ונוער חייב להיות לא רק מוגן אלא גם ידידותי. אם מרוב הפחד שלא יקרו דברים לא ראויים נהפוך את כל מי שעוסק בחינוך לסוג של רובוט נטול רגש שבסך הכול רק מפיק ומעביר אינפורמציה ותו לא, מאוד ייתכן והנזק יהיה גדול מהרווח. בהרבה.

קשר וחום חינוניים לאנשים, ואולי במיוחד לילדים ונוער. אסור לוותר על קשר וחום. כמו שהלכות צניעות באופן כללי אינן מיועדות לנטרל את מערכת הרבייה אלא לשמור עליה שהיא תופעל אך ורק בצורה ראויה ובריאה, בדיוק כפי אשר הבורא ית"ש ייעד אותה, כך בניסוח ויישום כללי מוגנות - שזה בעצם התבטאות של הלכות צניעות - אין המטרה לנטרל את המערכת של קשר וחום בין מורים לתלמידים, אלא לשמור עליה שהיא תישאר בריאה וראויה.

כשמדובר בגברים המשרתים כמורים לבנות יש בהחלט מקום לדון אם חייבים להקפיד על מצב של "נטול קשר וחום" או האם קיימת אפשרות לשמור על קשר וחום ברמה מסוימת עם גבולות מאוד ברורים. כמו השאלות דלעיל, אין זה המקום לספק תשובה לשאלה הזו אלא להביא אותה לידי תשומת לבו של הציבור. אבל מה שכן ניתן לקבוע ככלל ברור הוא שבאופן כללי מוסד המשרת ילדים ונוער אסור שיהיה מקום נטול קשר וחום.

לכן, מאוד חשוב לזכור תמיד: מוסד שמשרת ילדים ונוער צריך להיות לא רק מוגן, אלא מוגן וידידותי.

~~~~~

הניוזלטר היה לכם מעניין ומאיר עיניים? נא לשתף 2 קרובי משפחה או חברים. אם ירצו להירשם לקבוצה, אפשר בקישור <https://stats.sender.net/forms>, או אפשר לשלוח מייל ל- rbsa613@gmail.com עם הכותרת "מוגנות".

יש לכם שאלה, הערה או הארה? תשלחו לי בבקשה!

יהושע ברמן

מוגנות ~ התבגרות ~ זוגיות
הרצאות ~ יעוץ ~ ספרים

הקליקו כאן כדי לרכוש ספר תצילני מפגע רע

<https://buy.stripe.com/aEU5nR2...>

להזמנת הרצאה, יעוץ, ספרים או חוברות

rbsa613@gmail.com 053-416-6344

להסרה מרשימת התפוצה הקליקו על המשפט באנגלית דלהלן:

If you want to unsubscribe, click here.